

Somalian tilanne maaliskuussa 2022

Tämä selvitys on laadittu noudattaen Euroopan unionin yhteisiä suuntaviivoja lähtömaatiedon tuottamisesta (2008). Vastaus perustuu huolellisesti valittuihin lähteisiin, joista kaikki on listattu vastauksen lähdeluetteloon. Ilmeisiä ja kiistattomia tosiasioita lukuun ottamatta kaikki esitetty tieto on tarkastettu useammasta lähteestä, ellei muuta erikseen mainita. Selvitys ei pyri olemaan kaikenkattava, eikä sitä tule pitää yksinään minkään oleskeluluvan, pakolaisaseman tai turvapaikkahakemuksen perusteena. Selvitys ei välttämättä edusta Maahanmuuttoviraston virallista kantaa, eikä se ole poliittinen kannanotto tai oikeudellinen arvio.

Poliittinen tilanne

Somalian yleispoliittiselle tilanteelle on viimeisen vuoden aikana luonut vahvan leiman vuosien 2020 - 2021 taitteessa pidettäväksi tarkoitettujen liittovaltion parlamentti¹- ja presidentinvaalien viivästyminen. Yli vuodella siirtyneet vaalit ovat parhaillaan käynnissä. Viivästyminen on aiheuttanut merkittävää sisäistä epävakautta ja väkivaltaisia yhteenottoja. Parlamentin, presidentin ja hallituksen virkakauden päättymistä vuoden 2021 alussa seurannut presidentti Mohamed Abdullahi Farmajon yritys saada parlamentilta kahden vuoden jatko virkakaudelleen johti huhtikuussa 2021 Mogadishussa aseellisiin yhteenottoihin Farmajoa ja häntä vastustavien aseellisten joukkojen välillä. Erityisen vakavaksi poliittisen kriisin teki turvallisuusjoukkojen ryhmittäytyminen pääosin klanipohjaisesti useiden eri poliittisten johtajien ympärille. Yhteenotoissa sai surmansa kymmeniä ihmisiä ja kymmenet tuhannet mogadishulaiset siviilit joutuivat tilapäisesti pakenemaan taisteluiden jaloista.²

Opposition ja kansainvälisen yhteisön voimakkaan painostuksen seurauksena Farmajo luopui suunnitellusta jatkokaudesta ja akuutti turvallisuuskriisi rauhoittui. Toukokuun 2021 lopussa poliittinen oppositio sekä osavaltioiden ja liittovaltion hallinnot pääsivät sopimukseen vaalien toteuttamisprosessista. Sopimuksen mukaan pääministeri Mohamed Hussein Roble ottaa jatkossa vastuulleen vaalien asianmukaisen järjestämisen ja maan turvallisuusolosuhteiden varmistamiseen liittyvät koordinoititehtävät.³ Poliittinen epävakaus on kuitenkin jatkunut johtuen erityisesti presidentin ja pääministerin valtataistelusta, vaaleihin liittyvistä jatkuvista epäselvyyksistä sekä vaaliprosessin pitkittymisestä. Hallitus ilmoitti helmikuun 2022 lopussa, ettei liittovaltion parlamentin vaaleja ehditä toteuttaa 25.2.2022 mennessä, kuten loppuvuodesta suunniteltiin. Uudeksi takarajaksi asetettiin 15.3.2022. Poliittisen epävakauden eskaloitumista uusiksi yhteenotoiksi ja väkivallaksi ei voida sulkea pois.⁴

Itsenäisyyttä tavoittelevassa Somalimaassa olosuhteet pysyivät vuoden 2021 aikana suhteellisen vakaina. Somalimaa on kyennyt rakentamaan vuonna 1991 antamansa itsenäisyysjulistuksen jälkeen toimivan hallinnon ja kehitys jatkui positiivisena vuoden 2021

¹ Liittovaltion parlamentti koostuu 54-jäsenisestä ylähuoneesta ja 275-jäsenisestä alahuoneesta. Uuden parlamentin on määrä valita maalle uusi presidentti 4-vuotta kestäväälle virkakaudelle.

² HIPS 2/2022, s. 7–8, s. 10; HRW 13.1.2022; Hiiraan Online 25.4.2021; Halbeeg News 28.4.2021; UN OCHA 10/2021, s. 16.

³ HIPS 2/2022, s. 4.

⁴ Shabelle News 26.2.2022; Shabelle News 28.12.2021; HIPS 2/2022, s. 9; UNSC 8.2.2022, s. 1–2; IRC 4.1.2022.

aikana. Alueella järjestettiin parlamenttivaalit toukokuussa 2021. Opposition voittoon päättäneet vaalit onnistuivat hyvin. Kansainvälisten tarkkailijoiden mukaan vaalit olivat vapaat, oikeudenmukaiset ja asianmukaisesti järjestetty.⁵ Presidentinvaalit on määrä järjestää marraskuussa 2022.⁶

Turvallisuustilanne

Somalian turvallisuusolosuhteet ovat edelleen yleisesti ottaen epävakaat. Maassa raportoitiin vuoden 2021 aikana keskimäärin 265 turvallisuusvälikohtausta kuukaudessa.⁷ Vuotta aiemmin raportoitiin 285 turvallisuusvälikohtausta kuukaudessa.⁸ Eri maissa esiintyvistä turvallisuusvälikohtauksista tietoa keräävän ACLED-konfliktitietokannan mukaan Somaliassa raportoitiin vuoden 2021 aikana kaikkiaan 2 545 turvallisuusvälikohtausta.⁹ Useimmista välikohtauksista on vastuussa Somalian hallitusta vastaan taisteleva ääri-islamilainen al-Shabaab.¹⁰ Järjestöä pidetään suurimpana uhkana maan sisäiselle turvallisuudelle, ja sen arvioidaan vahvistaneen asemiaan Somalian hallinnon sisäisen eripuraisuuden ja toimintakyvyn puutteiden seurauksena.¹¹

Al-Shabaabin toimintataktiikassa ja -tavoissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisen vuoden aikana. Sen toiminnalle tyypillisiä ovat tienvarsipommi-iskut sotilassaattueita vastaan, sissihyökkäykset ja kranaattitulitus sotilastukikohtia vastaan, vihollisten salamurhat, autopommi- ja itsemurha-iskut sekä ns. monimuotoiskut viholliskohteissa.¹²

Al-Shabaabin väkivaltaiset iskut kohdistuvat pääosin Somalian turvallisuusjoukkoja ja Somalian hallintoa tukevia AMISOM¹³-rauhanturvajoukkoja, Somalian hallinnon edustajia tai sitä tukevia henkilöitä ja kansainvälisiä toimijoita vastaan. Iskukohteeksi voi kuitenkin joutua kuka tahansa, jota järjestö pitää vihollisenaan, tai joka ei noudata sen asettamia määräyksiä.¹⁴ Toisinaan järjestö iskee vihollisia vastaan siviilikohteissa, kuten hotelleissa ja ravintoloissa, missä asiakkaina on turvallisuusjoukkojen tai Somalian hallinnon edustajia. Järjestön tekemissä iskuissa menehtyy usein siviileitä, jotka työskentelevät tai ovat olleet sattumalta iskukohteessa tai sen läheisyydessä.¹⁵

Eniten järjestön toteuttamista iskuista ovat vuoden 2021 aikana kärsineet pääkaupunki Mogadishun alue sekä sen lähellä sijaitsevat Lower ja Middle Shabellen maakunnat.¹⁶ Järjestö kykenee edelleen soluttautumaan ja tekemään merkittäviä iskuja pääkaupungin tarkimmin vartioituilla alueilla.¹⁷ Al-Shabaab kontrolloi edelleen merkittävää osaa Somalian etelä- ja keskiosista.¹⁸ Järjestöllä on vahva asema erityisesti Jubamaan osavaltion alueella ja mm. Middle Juban maakunta on täysin sen hallinnassa.¹⁹

⁵ Brenthurst Foundation 1.6.2021, s. 7–8; ICG 12.8.2021.

⁶ HIPS 2/2022, s. 18.

⁷ UNSC 8.2.2022; UNSC 11.11.2021, s. 2.

⁸ UNSC 17.2.2021, s. 3.

⁹ ACLED 7.1.2022.

¹⁰ ACLED 7.1.2022; UNSC 8.2.2022; UNSC 11.11.2021, s. 2.

¹¹ UNSC 6.10.2021, s. 7; HIPS 2/2022, s. 6; Strategic Intelligence 3.2.2022.

¹² UNSC 6.10.2021, s. 11; EASO 7/2021, s. 60–61; Strategic Intelligence 3.5.2021; UNSC 19.5.2021, s. 3.

¹³ African Union Mission to Somalia.

¹⁴ EASO 7/2021, s. 61; EASO 9/2021 a, s. 86–87, 92, 95; Maahanmuuttovirasto / Maatietopalvelu 7.8.2020, s. 7 ja s. 13.

¹⁵ EASO 9/2021 a, s. 86–87; Strategic Intelligence 3.5.2021; UNSC 19.5.2021, s. 3.

¹⁶ UNSC 8.2.2022, s. 4.

¹⁷ UNSC 8.2.2022, s. 4; Maahanmuuttovirasto / Maatietopalvelu 7.8.2020, s. 7 ja s. 11.

¹⁸ PolGeoNow 14.12.2021.

¹⁹ HIPS 2/2022, s. 22–23.

Al-Shabaab ei ole ainoa epävakautta aiheuttava tekijä Somaliassa. Sen ohella turvallisuuteen ovat vaikuttaneet kielteisesti Somalian liittovaltion hallinnon sisäiset kiistat ja poliittisen eliitin valtataistelu, jotka ovat toisinaan kärjistyneet väkivaltaisuuksiksi. Lisäksi Somalian osavaltioiden sisällä on esiintynyt vuoden 2021 aikana paikallisista ristiiriidoista johtuvia sisäisiä konflikteja. Erittäin vakavasti turvallisuusolosuhteet järkkäyivät vuoden 2021 lopulla Puntmaassa, joka on ollut al-Shabaabin ja ISIS-järjestöjen läsnäolosta ja iskuista huolimatta Somalian liittovaltion vakaimpia alueita. Tilanne kärjistyi Bossasossa marraskuussa 2021, kun Puntmaan presidentti Said Abdullahi Deni erotti Puntmaan erikoisjoukkojen komentajan kenraali Mohamud Osman Diyaanon. Diyaano kieltäytyi hyväksymästä erottamisestaan ja mobilisoi satoja hänelle uskollisia sotilaita Bossasoon, missä ne ottivat joulukuun lopussa yhteen presidentti Denille uskollisten turvallisuusjoukkojen kanssa. Kaupungin keskustassa käydyissä taisteluissa sai surmansa kymmeniä ihmisiä – heidän joukossaan myös siviileitä, ja tuhannet ihmiset joutuivat pakenemaan taisteluiden jaloista.²⁰ Osapuolten välillä on vallinnut joulukuun lopusta saakka tulitauko ja klaaninvanhimmat pyrkivät edelleen sovitteluun erottamisen aiheuttamien konfliktien.²¹

Galmudugin osavaltiossa jännitteitä on lisännyt Ahlu Sunnah Wal-Jama'ah (ASWJ) -järjestön toiminnan elpymisen muutaman vuoden hiljaiselon jälkeen. Järjestön johtajat palasivat kesällä 2021 takaisin kotiseudulleen oltuaan maanpaossa pari vuotta. Paluunsa jälkeen johtajat keräsivät heille uskolliset joukot kokoon ja ottivat syys-lokakuun vaihteessa haltuunsa Guri'elin kaupungin. Osavaltion hallinto vastasi miehitykseen määräämällä Somalian hallintoa tukevat turvallisuusjoukot järjestöä vastaan. Osapuolten välillä muutaman viikon aikana käydyissä ja ajoittain kiivaissakin taisteluissa sai surmansa yli 120 ihmistä ja yli 100 000 ihmistä joutui pakenemaan kodeistaan. Paikallisten rauhanneuvottelujen tuloksena ASWJ vetäytyi lokakuun lopussa Guri'elista omalle tukialueelleen Boholin kylään.²²

Hirshabellen ja Jubamaan osavaltioissa esiintyi vuoden 2021 aikana turvallisuusvälikohtauksia, jotka liittyivät osavaltioiden sisäiseen valtataisteluun. Paikallisiin konflikteihin on kytkeytynyt vahvasti presidentti Farmajon johtama liittovaltion hallinto, joka on tukenut valtataisteluissa omia liittolaisiaan.²³

Turvattomuutta, siviiliuhreja sekä väestön sisäisiä siirtymiä aiheuttavat lisäksi klaanien keskinäiset konfliktit.²⁴ Pahiten klaanikonfliktit ovat vaikuttaneet Hiiraanin, Galmudugin, Lower Shabellen, Middle Shabellen ja Soolin turvallisuusolosuhteisiin.²⁵

Vuoden 2021 aikana Somalian etelä- ja keskiosissa sai ACLED-konfliktitietokannan kokoamien tietojen mukaan surmansa ainakin 713 siviiliä. Suurimmasta osasta siviiliuhreja on vastuussa al-Shabaab.²⁶

Toisin kuin Somalian etelä- ja keskiosat, on Somalimaa pysynyt turvallisuusolosuhteiltaan suhteellisen vakaana. Somalimaan hallinto kykenee kontrolloimaan suurinta osaa alueesta, jonka se katsoo kuuluvan itselleen. Niukoista resursseista huolimatta alueen hallinto ja turvallisuusjoukot ovat kyenneet estämään al-Shabaabia saamasta jalansijaa sen alueella.²⁷

²⁰ HIPS 2/2022, s.8, s. 20; UNSC 8.2.2022, s. 5; Mustaqbal Media 17.1.2022; Somali Guardian 24.12.2021

²¹ HIPS 2/2022, s. 20.

²² HIPS 2/2022, s. 5; UNSC 11.11.2021, s. 2–3.

²³ HIPS 2/2022, s. 22, s. 27; UNSC 17.2.2021, s. 4; UNSC 10.8.2021, s. 2; Keydmedia 4.7.2021.

²⁴ HIPS 2/2022, s. 6; EASO 9/2021b, s. 27.

²⁵ UN OCHA 10/2021, s. 16.

²⁶ ACLED 7.1.2022; HRW 13.1.2022.

²⁷ EASO 7/2021, s. 110.

Somalian ihmisoikeustilanteessa on yleisesti ottaen vakavia puutteita. Siviiliväestö on ollut erilaisten vakavien oikeudenloukkausten kohteena ja niihin ovat syylistyneet konfliktin kaikki osapuolet. Tyypillisiä oikeudenloukkauksia ovat olleet mm. laittomat tai sattumanvaraiset surmat, kidutus ja epäinhimillinen kohtelu, laittomat pidätykset, toimittajien pidätykset, pakkorekrytoinnit aseellisiin joukkoihin ja lapsisotilaiden käyttö. Oikeudenloukkauksiin syyllisiä ei pääsääntöisesti saada edesvastuuseen teoistaan.²⁸

Humanitaariset olosuhteet

Somalian humanitaariset olosuhteet ovat tällä hetkellä erittäin haastavat. Parhaillaan maa kärsii pitkään jatkuneesta kuivuudesta, jonka taustalla on viimeisten puolentoista vuoden aikana selvästi tavanomaista pienemmiksi jääneet sademäärät. Shabelle- ja Juba-jokien pinnat ovat laskeneet hälyttävää vauhtia ja monin paikoin kaivot ovat alkaneet kuivua. Useilla alueilla maaseudulla sadot ovat kuivuuden seurauksena tuhoutuneet, ja paimentolaiset ovat menettäneet kasvavassa määrin karjaa.²⁹ Kansainvälisten humanitaaristen järjestöjen mukaan viimeisen kahden kuukauden aikana maassa on menehtynyt yli 700 000 päättä karjaa. Tuhannet maaseudulla asuneet ihmiset ovat siirtyneet kuivuuden ja ruokapulaa ajamina pääkaupunkiseudulle.³⁰ Kuivuus on aiheuttanut viljan ja juomaveden hintojen voimakkaan kohoamisen.³¹

Väestön kannalta tilanteen tekee vaikeaksi se, että maa on vuosia kärsinyt konfliktista ja turvattomuudesta, toistuvista säiden ääri-ilmiöistä (tulvat ja kuivuusjaksot), heinäsiirkkaparvien massaesiintymisestä, köyhyydestä ja tautiepidemioista, jotka ovat heikentäneet väestön kykyä selvitä ja sietää taas uutta kriisiä.³² Lisäksi parhaillaan vallitseva kuivuus lisää osaltaan paikallisia ristiriitoja ja klaanien välisten konfliktien riskiä väestön joutuessa enenevässä määrin kamppailemaan niukkenevista resursseista, kuten kaivoista ja laidunmaista.³³

Kuivuuden vuoksi Somalian hallitus julisti 23.11.2021 hätätilan ja vetosi kansainväliseen yhteisöön pikaisen humanitaarisen avun saamiseksi maahan.³⁴ Tilanne voi YK:n humanitaarisen avun toimiston OCHA:n mukaan kärjistyä katastrofiksi tulevien kuukausien aikana. Kuivuuden vaikutuspiirissä on tällä hetkellä 4,3 miljoonaa somalialaista, ja kaikkiaan 271 000 ihmistä on joutunut jättämään kotinsa etsiessään muualta vettä, ruokaa ja laidunmaita.³⁵ YK:n mukaan on odotettavissa, että humanitaarisen avun tarpeessa olevien määrä Somaliassa kasvaa tämän vuoden aikana 7,7 miljoonaa.³⁶

Humanitaarisen avun toimittaminen sitä tarvitseville on vaikeaa turvallisuusriskeistä johtuvista syistä. Keskeisimmät avustustoimintaa uhkaavat tekijät ovat al-Shabaab ja klaanikonfliktit.³⁷ Vuoden 2021 aikana raportoitiin ainakin 17 turvallisuusvälikohtauksesta, jotka rajoittivat humanitaarista avustustoimintaa. Välikohtauksia sattui eniten Galmudugin, Hirshabellen ja

²⁸ USDOS 30.3.2021; HRW 13.1.2022.

²⁹ UNSC 8.2.2022, s. 7; UN OCHA 10.2.2022.

³⁰ Anadolu Agency 13.2.2022.

³¹ UNSC 8.2.2022, s. 7; UN OCHA 10.2.2022.

³² HIPS 2/2022, s. 12; UN OCHA 10/2021, s. 6; UNSC 8.2.2022, s. 7.

³³ UN OCHA 10/2021, s. 6.

³⁴ UNSC 8.2.2022, s. 7.

³⁵ UN OCHA 10.2.2022.

³⁶ UNSC 8.2.2022, s. 7; IRC 4.1.2022.

³⁷ IRC 4.1.2022.

Lounas-Somalian osavaltioissa.³⁸ Myös heikko infrastruktuuri sekä hallinnolliset ja byrokraattiset esteet ovat rajoittaneet humanitaarisen avun toimituksia.³⁹

Maan terveysolosuhteisiin vaikuttaa edelleen jatkuva COVID-19 pandemia. YK:n mukaan väestöstä (18-vuotiaista ja sitä vanhemmista) oli tammikuun puoliväliin mennessä rokotettu 5,5 %. Toistaiseksi maahan on toimitettu 1,9 miljoonaa rokoteannosta. Tammikuun loppuun mennessä maassa on raportoitu kaikkiaan 26 067 COVID-19 -tartuntaa ja 1 332 COVID-19 -kuolemaa. Tartuntamäärien on raportoitu kasvaneen joulukuusta 2021 lähtien johtuen oletettavasti omicron-mutaation leviämisestä.⁴⁰ Myös muut tartuntataudit, kuten kolera ja tuhkarokko muodostavat merkittävän terveysuhan Somalian väestölle.⁴¹

Kuivuudella on kielteinen vaikutus yleisiin terveysolosuhteisiin, koska vesipula ja heikkenevät hygieniolosuhteet lisäävät riskiä mm. ripuli- ja koleraepidemioille. Vaikutus on voimakkain erityisesti maan sisällä siirtymään joutuneiden leireillä ja konfliktialueilla.⁴²

Vuoden 2021 aikana Somaliassa joutui kaikkiaan n. 874 000 ihmistä jättämään kotinsa. Sisäisistä siirtymistä 95 % raportoitiin Somalian liittovaltion alueella. Somalimaassa kotinsa joutui jättämään 12 000 ihmistä ja kiistanalaisissa Soolin ja Sanaagin maakunnissa 29 000. Keskeisin ihmisiä pois kodeistaan ajava tekijä oli väkivallasta johtuva turvattomuus. Kaikista Somalian alueella kotinsa jättämään joutuneista 544 000 joutui lähtemään konfliktin ja turvattomuuden seurauksena, 245 000 kuivuuteen liittyvistä syistä ja 62 000 tulvien seurauksena.⁴³ Kaikkiaan maassa on tällä hetkellä 2,9 miljoonaa sisäisesti siirtymään joutunutta ihmistä.⁴⁴

³⁸ UNSC 8.2.2022, s. 8.

³⁹ IRC 4.1.2022.

⁴⁰ UNSC 8.2.2022, s. 8.

⁴¹ IRC 4.1.2022.

⁴² UNSC 8.2.2022, s. 7; UN OCHA 10.2.2022.

⁴³ UNHCR / PRMN 2021.

⁴⁴ UNHCR 16.2.2022.

Lähteet

ACLED (Armed Conflict Location & Event Database) 7.1.2022. *Realtime Data 1.1.2021 - 31.12.2021*. <https://www.acleddata.com/data/> (käyty 17.1.2022).

Anadolu Agency 13.2.2022. *Woman, 2 children die of hunger in Somalia as drought worsens*. <https://www.aa.com.tr/en/africa/woman-2-children-die-of-hunger-in-somalia-as-drought-worsens/2501450> (käyty 14.2.2022).

Brenthurst Foundation 1.6.2021. *Somaliland Election Monitoring Mission*. <https://www.horndiplomat.com/wp-content/uploads/2021/06/sem-final-report.pdf> (käyty 2.3.2022).

EUAA (European Union Agency for Asylum)

9/2021a. *EASO Country of Origin Information Report - Somalia Targeted profiles*. https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Somalia_Targeted_profiles.pdf (käyty 1.3.2022).

9/2021b. *EASO Country of Origin Information Report - Somalia Security. Situation*. https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Somalia_Security_situation.pdf (käyty 2.3.2022).

7/2021. *EASO Country of Origin Information Report - Somalia Actors*. https://easo.europa.eu/sites/default/files/publications/2021_07_EASO_COI_Report_Somalia_Actors.pdf (käyty 1.3.2022).

Halbeeg News 28.4.2021. *Mogadishu violence displaced over 60,000 people – UN*. <https://en.halbeeg.com/2021/04/28/mogadishu-violence-displaced-over-60000-people-un/> (käyty 3.3.2022).

Hiiraan Online 25.4.2021. *Fighting spreads to KM4 roundabout*. https://www.hiiraan.com/news4/2021/Apr/182416/fighting_spreads_to_km4.aspx?utm_source=hiiraan&utm_medium=SomaliNewsUpdateFront (käyty 3.3.2022).

HIPS (Heritage Institute for Policy Studies) 2/2022. *State Of Somalia Report 2021*. <https://heritageinstitute.org/state-of-somalia-report-2021/> (käyty 25.2.2022).

HRW (Human Rights Watch) 13.1.2022. *World Report 2022 – Somalia*. <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/somalia> (käyty 2.3.2022).

ICG (International Crisis Group) 12.8.2021. *Building on Somaliland's Successful Elections*. Briefing 174 / Africa. <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/somaliland/b174-building-somalilands-successful-elections> (käyty 2.3.2022).

IRC (International Rescue Committee) 4.1.2022. *Crisis in Somalia: Aid workers hampered as needs rise*. <https://www.rescue.org/article/crisis-somalia-aid-workers-hampered-needs-rise> (käyty 3.4.2022)

Keydmedia 4.7.2021. *Heavy fighting erupts in central Somalia*. <https://www.keydmedia.net/news/heavy-fighting-erupts-in-central-somalia> (käyty 2.3.2022).

Mustaqbal Media 17.1.2022. *Food prices hiked as insecurity challenges continue in Bosaso*. <https://mustaqbalmedia.net/en/food-prices-hiked-as-insecurity-challenges-continue-in-bosaso/> (käyty 2.3.2022).

PolGeoNow (Political Geography Now) 14.12.2021. *Somalia Control Map & Timeline - December 2021* (Subscription). <https://www.polgeonow.com/search/label/somalia> [edellyttää kirjautumista] (käyty 10.1.2022).

Shabelle News

26.2.2022. *Somalia extends election deadline to next month.*
<https://shabellemedia.com/somalia-extends-election-deadline-to-next-month/> (käyty 1.3.2022).

28.12.2021. *Deepening Somalia crisis sparks international alarm.*
<https://shabellemedia.com/deepening-somalia-crisis-sparks-international-alarm/> (käyty 1.3.2022).

Somali Guardian 24.12.2021. *Residents Begin Returning Home as Ceasefire Holds in Somalia's Bosaso Town.* <https://somaliguardian.com/news/somalia-news/residents-begin-returning-home-as-ceasefire-holds-in-somalias-bosaso-town/> (käyty 2.3.2022).

Strategic Intelligence

3.2.2022. *Monthly Counter-Terrorism Intelligence Brief for East Africa (Kenya & Somalia) Shabaab Al-Mujahideen in Period of January 1st – January 31st, 2022: Tracking and Monitoring Al-Shabaab's Activity in East Africa.*
<https://intelligencebriefs.com/monthly-counter-terrorism-intelligence-brief-for-east-africa-kenya-somalia-shabaab-al-mujahideen-in-period-of-january-1st-january-31st-2022-tracking-and-monitoring-al-shabaabs/> (käyty 1.3.2022).

5.11.2021. *Monthly Counter-Terrorism Intelligence Brief for East Africa (Kenya & Somalia) Shabaab Al-Mujahideen in Period of October 1st – October 31st, 2021: Tracking and Monitoring Al-Shabaab's Activity in East Africa Region.*
<https://intelligencebriefs.com/monthly-counter-terrorism-intelligence-brief-for-east-africa-kenya-somalia-shabaab-al-mujahideen-in-period-of-october-1st-october-31st-2021-tracking-and-monitoring-al-shabaabs/> (käyty 1.3.2022).

UNHCR (The United Nations High Commissioner for Refugees) 16.2.2022. *Somalia: Operational Update (1-31 January 2022).*
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNHCR%20Somalia%20Operational%20Update%20-%20January%202022.pdf> (käyty 3.3.2022).

UNHCR (The United Nations High Commissioner for Refugees) / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 2021. *Somalia. Internal Displacement* [interaktiivinen kartta].
<https://data2.unhcr.org/en/dataviz/1> (käyty 3.3.2022).

UN OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs)

10.2.2022. *Somalia Humanitarian Bulletin, January 2022.*
<https://reliefweb.int/report/somalia/somalia-humanitarian-bulletin-january-2022> (käyty 3.3.2022).

10/2021. *Humanitarian Needs Overview Somalia; Humanitarian Programm Cycle 2022.*
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2022%20Somalia%20HNO.pdf> (käyty 3.3.2022).

UNSC (United Nations Security Council)

8.2.2022. *Situation in Somalia. Report of the Secretary-General. S/2022/101.*
<https://undocs.org/S/2022/101> (käyty 2.3.2022).

11.11.2021. *Situation in Somalia. Report of the Secretary-General. S/2021/944.*
<https://undocs.org/en/S/2021/944> (käyty 8.2.2022).

6.10.2021. *Letter dated 5 October 2021 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 751 (1992) concerning Somalia addressed to the President of the Security Council. S/2021/849.* <https://undocs.org/S/2021/849> (käyty 8.2.2022).

17.2.2021. *Situation in Somalia. Report of the Secretary-General. S/2021/154.*
https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2021_154.pdf (käyty 19.4.2021).